Juhul kui minu nõuet menetletakse nõude esitamise riigis

Saksamaa

Saksamaa õigusaktid ohvritele hüvitise maksmise kohta

Vägivallakuritegude ohvritele hüvitise maksmist käsitlevad õigusaktid

Vägivallakuritegude ohvritele hüvitise maksmist käsitlevad õigusaktid inglise keeles

Milliste kuriteoliikide korral on mul õigus hüvitist saada?

Kuriteoohvritele hüvitise maksmise seaduse (*Opferentschädigungsgesetz*, OEG) kohaselt on teil põhimõtteliselt õigus saada hüvitist mis tahes tahtliku õigusvastase rünnaku (nt füüsilise või seksuaalse rünnaku, terrorirünnaku või mõrva) eest. Hüvitist võidakse maksta ohvrile või surnud ohvri lähedastele sugulastele.

Milliste vigastuste korral on mul õigus hüvitist saada?

Hüvitist makstakse nii tervisekahju kui ka selle majanduslike tagajärgede eest. Tervisekahjuks peetakse ka teo negatiivseid psüühilisi tagajärgi. Hüvitise saamine eeldab pikaajalist tervisekahju (üle kuue kuu). Hüvitist ei maksta varalise või finantskahju eest. OEG kohaselt ei maksta hüvitist ka valu ega kannatuste eest.

Kas mul on õigus hüvitist saada, kui ma olen kuriteo tagajärjel surnud ohvri sugulane või ülalpeetav? Missugused sugulased või ülalpeetavad võivad hüvitist saada?

Hüvitist makstakse ka surnud ohvri lähedastele. Surnud ohvri lähedased on lesk, registreeritud elukaaslane ja lapsed ning erandjuhtudel tema vanemad. Laste hulka loetakse ka lapsendatud, võõras- ja kasulapsed.

Kas mul on õigus hüvitist saada, kui ma olen ellu jäänud ohvri sugulane või ülalpeetav? Missugused sugulased või ülalpeetavad võivad sellisel juhul hüvitist saada?

Ellu jäänud ohvri sugulastele võidakse teatavatel tingimustel hüvitada ravikulud ja maksta ülalpidamistoetust.

Kas mul on õigus hüvitist saada, kui ma ei ole ELi liikmesriigi kodanik?

Kõik kolmandate riikide kodanikud, kes langevad Saksamaal vägivallakuriteo ohvriks, saavad tagasiulatuvalt alates 1. juulist 2018 samasugust hüvitist nagu Saksamaa kodanikud.

Kas ma saan nõuda riigilt hüvitist, kui ma elan siin või kui ma olen sellest riigist pärit (see on mu elukohariik või kodakondsusjärgne riik), isegi kui kuritegu pandi toime teises ELi riigis? Kas mul on võimalik seda teha siin, selle asemel, et nõuda hüvitist riigis, kus kuritegu toime pandi? Kui on, siis millistel tingimustel?

Vastavalt OEG paragrahvile 3a võib Saksa riik hüvitist maksta ka välismaal toime pandud vägivallakuriteo ohvritele, kes on Saksamaa elanikud. Seda tehakse ühekordse väljamaksena. Sellest hüvitisest arvatakse maha kõik hüvitised, mida maksab riik, kus kuritegu toime pandi.

Kas ma pean selleks, et hüvitist saada, teatama kuriteost kõigepealt politseile?

OEG-ga hõlmatud taotlejatel on kohustus hüvitusmenetluses koostööd teha. See tähendab kõigi vajalike andmete esitamist juhtumi asjaolude selgitamiseks. Üldjuhul tuleb selleks esitada õigusrikkuja(te) kohta politseile avaldus. Teatavatel juhtudel võib avaldamise esitamise nõudest loobuda (nt kui ohvrilt ei saa seda mõistlikult eeldada).

Kas ma pean enne hüvitisnõude esitamist ära ootama politseiuurimise või kriminaalmenetluse tulemused?

Ei, pädevad asutused langetavad üldjuhul OEG alusel tehtud nõuete kohta oma otsused sõltumatult, kuid mõnel juhul võib olla vaja oodata ära politseiuurimise või kriminaalmenetluse tulemused.

Kas ma pean kõigepealt nõudma hüvitist kuriteo toimepanijalt, juhul kui tema isik on tuvastatud?

Ei pea.

Kas mul on õigus hüvitisele ka juhul, kui kuriteo toimepanija ei ole tuvastatud või teda ei ole süüdi mõistetud? Kui on, siis millised tõendid pean ma oma nõude toetuseks esitama?

Jah, hüvitist on võimalik saada olenemata sellest, kas kuriteo toimepanija on tuvastatud või süüdi mõistetud. Nõude tõendamiseks peaksite esitama kõik dokumendid, mis aitavad selgitada juhtumi asjaolusid ning määrata kindlaks tekitatud kahju ulatuse.

Kas hüvitise taotlemiseks on ette nähtud kindel tähtaeg?

Ei, OEG-s ei ole sellist tähtaega kehtestatud. Hüvitismakseid saab aga teha tagasiulatuvalt üksnes nõude esitamisele eelnenud ühe aasta kohta.

Missuguse kahju ja missuguste kulude katmiseks on võimalik hüvitist saada?

Hüvitisega on kaetud vägivallakuriteost tulenev varaline ja psühholoogiline tervisekahju. Ohvritele hüvitise maksmine hõlmab igakuiseid pensionihüvitisi. On ka majanduslike tagajärgede hüvitamiseks ette nähtud hüvitisi.

Hüvitiste summat ja nende maksmise kestust reguleeritakse föderaalse hoolekandeseadusega (*Bundesversorgungsgesetz*).

Need hõlmavad eelkõige järgmist:

ravikulud, hooldusteenused;

meditsiinilised abivahendid (nt proteesid, hambaproteesid, ratastool);

igakuised pensionihüvitised (mis võivad, kuid ei pruugi olla seotud sissetulekutega) kannatanutele ja surnud ohvri lähedastele;

matusekulud;

täiendavad sotsiaaltoetused majanduslikku puudust kannatavatele isikutele (nt hooldusabi, täiendav toimetulekutoetus).

Valu ja kannatuste eest hüvitist (*Schmerzensgeld* – valuraha) ei maksta. Põhimõtteliselt ei hüvitata ka varalist või finantskahju. Erandeid tehakse keha küljes kantavate abivahendite, näiteks prillide, kontaktläätsede ja proteeside puhul.

Kas hüvitist makstakse ühekordse summana või igakuiste maksetena?

Rahalisi väljamakseid ohvritele ja surnud ohvrite lähedastele eesmärgiga hüvitada tervisekahju majanduslikke ja tervislikke tagajärgi tehakse iga kuu seni, kui hüvitise maksmise tingimused on täidetud. Teisi hüvitisi makstakse vastavalt vajadusele (nt matusekulude või proteeside hüvitamine).

Kuidas võivad minu käitumine seoses asjaomase kuriteoga, minu karistusregistri andmed või minu suutmatus menetluse käigus koostööd teha, mõjutada mu võimalust saada hüvitist ja/või saadava hüvitise summat?

Kui kannatanu on kahju ise põhjustanud või kui hüvitise maksmine oleks muudel põhjustel, eelkõige ohvri enda käitumise tõttu ebaõiglane, siis hüvitist ei maksta. Ohvri eelnevad karistused ei anna aga sellise otsuse langetamiseks piisavat põhjust. Nõude esitajatel on kohustus aidata nii palju kui võimalik juhtumi asjaolusid selgitada. Kui nad seda kohustust ei täida, võidakse hüvitise maksmisest kas täielikult või osaliselt keelduda.

Kuidas võib minu varaline seisund mõjutada minu võimalust saada hüvitist ja/või saadava hüvitise summat?

Vastavalt OEG-le ei arvestata hüvitise maksmisel kannatanu sissetulekut ega jõukust. Kannatanu finantsolukord võib mõjutada vaid majandusliku kahju või hoolduse hüvitamiseks makstava summa suurust.

Kas on veel teisi kriteeriumeid, mis võivad mõjutada minu võimalust saada hüvitist ja/või saadava hüvitise summat?

Ei ole.

Kuidas toimub hüvitise arvestamine?

Pensionihüvitiste summa tervisekahju tagajärgede hüvitamiseks arvutatakse vastavalt tagajärgede raskusele.

Majandusliku kahju tagajärgede hüvitamiseks ette nähtud hüvitissummade aluseks võetakse majandusliku olukorra halvenemine.

Kas on olemas minimaalne/maksimaalne hüvitissumma?

Ei ole.

Kas ma pean märkima nõudevormile konkreetse summa? Kui pean, siis kust saada juhiseid selle arvestamise või muude aspektide kohta?

Ei pea. Vormile ei ole vaja konkreetset summat märkida. Summa põhineb tervise- ja majanduslikul kahjul ning selle suuruse määrab kindlaks otsustav asutus.

Kas ametiasutuse/organi makstavast hüvitisest arvestatakse maha hüvitis, mille olen oma kaotuse tõttu saanud muudest allikatest (tööandja kindlustusskeemist või erakindlustusskeemist)?

Rahalisi väljamakseid tervisekahjust tingitud tagajärgede hüvitamiseks makstakse vaatamata sellele, kas te saate makseid teistelt era- või avalik-õiguslikelt asutustelt. Kuid neid makseid võidakse võtta arvesse majandusliku kahju tagajärgede eest makstavate hüvitismaksete arvutamisel.

Kas mul on võimalik saada hüvitise ettemakset? Kui on, siis millistel tingimustel?

Ettemaksed ei ole OEG kohaselt võimalikud. Ravikulude katteks mõeldud hüvitisi võidakse aga siiski maksta enne hüvitisnõude kohta otsuse tegemist.

Kas mul on võimalik saada pärast põhiotsuse langetamist täiendavat või lisahüvitist (asjaolude muutumise või tervise halvenemise jms tõttu)?

Tervise halvenemise korral on võimalik esitada „tervise halvenemisest tulenev nõue“ (*Verschlimmerungsantrag*), et taotleda hüvitise summa ümberarvutamist. Majandusliku kahju tagajärgede eest makstava hüvitise arvutamisel võidakse alati võtta arvesse sissetuleku muutumist.

Millised tõendavad dokumendid pean ma oma nõudele lisama?

Peaksite esitama kõik dokumendid, mis aitavad selgitada juhtumi asjaolusid ning määrata kindlaks tekitatud kahju.

Kas nõude kättetoimetamise ja menetlemise eest tuleb maksta haldus- või muid tasusid?

Ei tule.

Milline asutus teeb hüvitisnõude kohta otsuse (riigisisese juhtumi korral)?

Otsuseid tegevad asutused on liidumaade sotsiaalhoolekandeasutused. Pädev on see liidumaa, kus asub ohvri elukoht.

Juhul kui Saksamaal langeb vägivallakuriteo ohvriks isik, kelle elukoht ei ole Saksamaal, võib taotluse esitada selle liidumaa sotsiaalhoolekandeasutusele, mille territooriumil kuritegu toime pandi.

Selleks et säästa välismaal elavaid nõude esitajaid vastutava asutuse otsimisest, võivad nad pöörduda Saksamaa Liitvabariigi töö- ja sotsiaalministeeriumi juures tegutseva keskse kontaktpunkti poole (*Zentrale Kontaktstelle, Bundesministerium für Arbeit und Soziales*), kes edastab hüvitisnõude õigele asutusele.

Kuhu tuleb hüvitisnõue saata (riigisisese juhtumi korral)?

Nõue tuleks saata pädevale sotsiaalhoolekandeasutusele.

Selleks et säästa välismaal elavaid nõude esitajaid vastutava asutuse otsimisest, võivad nad pöörduda Saksamaa Liitvabariigi töö- ja sotsiaalministeeriumi juures tegutseva keskse kontaktpunkti poole.

Kas ma pean tulema isiklikult kohale, kui toimub menetlus ja/või minu nõude kohta tehakse otsus?

Ei pea.

Kui kaua (ligikaudu) võtab aega ametiasutuselt hüvitisnõude kohta otsuse saamine?

Sellele küsimusele ei ole kindlat vastust. Menetluse kestus sõltub iseäranis sellest, kui lihtne või keeruline on selgitada juhtumi asjaolusid ning kas on vaja teha arstlik ekspertiis.

Kui ma ei ole ametiasutuse otsusega rahul, siis kuidas saan ma selle vaidlustada?

Otsust on võimalik vaidlustada. Kui pädev asutus ei jõua vastulausemenetluse käigus teistsugusele otsusele, on võimalik pöörduda sotsiaalkohtusse (*Sozialgericht*).

Kust leida vajalikke vorme ja muud teavet nõude esitamise kohta?

Taotlusvormid ja muu teabe leiab järgmistel aadressidel:

http://www.bmas.de/opferentschaedigung

http://www.bmas.de/victimscompensation

Kas abi saamiseks on olemas spetsiaalne abitelefon või veebisait?

Teabe selle kohta leiab järgmistel aadressidel:

http://www.bmas.de/opferentschaedigung

http://www.bmas.de/victimscompensation

Teabe Saksamaa ohvriabiorganisatsioonide kohta leiab aadressil https://www.odabs.org/.

Kas mul on võimalik saada nõude koostamiseks õigusabi (juristi abi)?

Ei ole. Õigusabikulusid ei peeta hüvitiseks ning vastavalt OEG-le neid ei hüvitata.

Kas on olemas ohvriabiorganisatsioonid, kes mind hüvitise nõutamisel abistaksid?

Jah, olemas on mitu piirkondlikku ja riiklikku ohvriabiorganisatsiooni. Suurim riiklik organisatsioon on „der WEISSE RING“ (Valge Ring).

Viimati uuendatud: 23/12/2020

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.